

2014 m. birželio 30 d.

SOCIALINĖS PASLAUGOS 2013 M.

Informacijoje pateikiami naujausi statistiniai duomenys apie socialines paslaugas, suteiktas asmenų namuose, dienos centruose, laikinojo apgyvendinimo ir stacionariose globos įstaigose.

2013 m. pagalbos į namus ir socialinės globos asmens namuose paslaugos buvo suteiktos 16,2 tūkst. žmonių, arba 2 procentais daugiau nei 2012 m. Kaip ir ankstesniais metais, dauguma (83 proc.) socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų buvo pensinio amžiaus asmenys, maždaug šeštadalis (16 proc.) – darbingo amžiaus asmenys su negalia, 1 procentas – vaikai su negalia. Palyginti su 2012 m., socialines paslaugas į namus gavusių pensinio amžiaus asmenų skaičius padidėjo 4 procentais, o darbingo amžiaus neįgaliųjų sumažėjo 7 procentais.

147 pensinio amžiaus ir (ar) neįgalūs žmonės 2013 m. gavo pagalbos pinigų ir patys pasirūpino socialinių paslaugų teikimu namuose. Palyginti su 2012 m., šios išmokos gavėjų sumažėjo maždaug per pusę.

Dienos centrus 2013 m. lankė ir įvairias socialines paslaugas juose gavo 19,7 tūkst. pensinio amžiaus asmenų, 12,9 tūkst. darbingo amžiaus neįgaliųjų ir 2,4 tūkst. vaikų su negalia.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), 2013 m. pabaigoje savivaldybių vaiko teisių apsaugos tarnybų (skyrių) apskaitoje buvo įrašyta 10,2 tūkst. socialinės rizikos šeimų, kuriose augo 20,7 tūkst. vaikų. Palyginti su 2012 m. pabaiga, tokių šeimų skaičius sumažėjo 0,2 tūkst., jose augančių vaikų – 0,6 tūkst.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, 2013 m., kaip ir 2012 m., tėvų globos neteko 2,1 tūkst. vaikų. Beveik pusė (45 proc.) šių vaikų buvo perduoti šeimų (asmenų) globai, kiti apgyvendinti šeimynose ir vaikų globos įstaigose.

Pernai vaikų globos įstaigose buvo apgyvendinta 1,5 tūkst. vaikų, 73 procentai jų ten pateko iš savo šeimos. 2013 m. pabaigoje globos namuose gyveno 3,7 tūkst. vaikų (įskaitant vyresnius nei 18 metų amžiaus), arba 5 procentais mažiau nei 2012 m. Kas vienuoliktas vaikas buvo našlaitis, kiti vaikai globos namuose gyveno dėl įvairių problemų šeimose.

2013 m., palyginti su 2012 m., 3 procentais išaugo šeimynose globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius. Metų pabaigoje 48 šeimynose gyveno 421 vaikas.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, pernai Lietuvos piliečiai įvaikino 107 vaikus, arba 5 vaikais mažiau nei 2012 m. Užsienio piliečiai įvaikino 80 vaikų, arba penktadaliu mažiau nei 2012 m. Be to, 28 vaikus įvaikino vaiko biologinio tėvo sutuoktinė ar biologinės motinos sutuoktinis.

2013 m. pabaigoje 4 socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia gyveno 0,7 tūkst., 30 specialiųjų mokyklų bei specialiojo ugdymo centrų – 1,2 tūkst. vaikų ir jaunuolių su negalia. Palyginti su 2012 m., gyventojų skaičius specialiosiose mokyklose bei specialiojo ugdymo centruose sumažėjo 5 procentais, socialinės globos namuose – 2 procentais.

Pastaraisiais metais daugėja nedidelių (maždaug 20 vietų) socialinių paslaugų įstaigų, kuriose pensinio amžiaus ir neįgalūs asmenys gali gauti socialinę globą ir kitas socialines paslaugas. 2013 m. pradėjo veikti 4 naujos globos įstaigos (84 vietos) ir 7 savarankiško gyvenimo namai (152 vietos) seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems.

2013 m. pabaigoje šalyje veikė 39 globos įstaigos suaugusiems neįgaliesiems ir 102 globos įstaigos seniems žmonėms, jose gyveno atitinkamai 6,1 tūkst. ir 4,7 tūkst. žmonių.

Per metus globos namuose seniems žmonėms apsigyveno 1,2 tūkst. asmenų, arba 5 procentais daugiau nei 2012 m. Daugiau nei pusė (55 proc.) asmenų į globos namus atvyko iš savo arba giminių namų. Gyventi pas artimuosius ar gimines išvyko 135 globos namų gyventojai.

Pernai 21 savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems gyveno 0,4 tūkst. gyventojų, arba 1,7 karto daugiau nei 2012 m.

2013 m. pabaigoje veikė 25 nakvynės namai, kuriuose per praėjusius metus gyveno 2,6 tūkst. žmonių, arba 154 daugiau nei 2012 m. Trečdalis jų nakvynės namuose gyveno ilgiau nei 6 mėnesius. Be to, kasdien dar vidutiniškai 128 žmonėms buvo suteikiamas laikinas prieglobstis vienai nakčiai.

Pernai krizių centruose ir laikinojo apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams per metus buvo apgyvendinta 2,2 tūkst. žmonių, arba 0,3 tūkst. mažiau nei 2012 m. Dar 2,9 tūkst. asmenų šiose įstaigose buvo suteiktos socialinės paslaugos (psichologo pagalba, konsultacijos ir pan.) neapgyvendinant.

2013 m. psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose buvo apgyvendinta 0,7 tūkst. asmenų, sergančių priklausomybės ligomis – tai maždaug 1,5 karto daugiau nei 2012 m.

1 lentelė. Socialinių paslaugų namuose gavėjai

	2012	2013	2013 m., palyginti su 2012 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Pagalbą į namus ir socialinę globą namuose gavę asmenys	15 902	16 179	101,7
senyvo (pensinio) amžiaus	12 946	13 399	103,5
darbingo amžiaus su negalia	2 822	2 627	93,1
vaikai su negalia	134	153	114,2
Pagalbos pinigų gavėjai	267	147	55,1
senyvo (pensinio) amžiaus	231	123	53,2
darbingo amžiaus su negalia	36	24	66,7
Socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą namuose gavusios šeimos ir vaikai			
socialinės rizikos šeimos	7 308	6 818	93,3
vaikai iš socialinės rizikos šeimų	15 835	15 970	100,9

2 lentelė. Bendrųjų socialinių paslaugų¹ gavėjai

Tūkstančiais

Paslaugos rūšis	2012	2013
Maitinimo organizavimas (nemokamas maitinimas, aprūpinimas maisto produktais)	70,8	70,7
Aprūpinimas būtiniaisiais daiktais (drabužiais, avalyne)	8,0	8,9
Asmens higienos (pirties) paslaugos	25,4	27,4
Transporto organizavimo paslaugos	15,3	11,1

¹ Iš savivaldybių biudžetų finansuojamos paslaugos

3 lentelė. Dienos centrų lankytojai

Tūkstančiais

	2012	2013
Senyvo (pensinio) amžiaus asmenys	19,0	19,7
Darbingo amžiaus asmenys su negalia	13,4	12,9
Vaikai su negalia	2,7	2,4
Vaikai iš socialinės rizikos šeimų	6,7	8,7
Socialinės rizikos asmenys	10,8	10,9

4 lentelė. Socialinės rizikos šeimos

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenys
Metų pabaigoje, tūkstančiais

	2012	2013
Šeimų skaičius	10,4	10,2
jose vaikų	21,3	20,7

5 lentelė. Vaikai, netekę tėvų globos

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenys

	2012	2013
Per metus netekę tėvų globos vaikai	2 055	2 112
iš jų iki 7 metų amžiaus	949	956
Nukreipta šeimų (asmenų) globai	831	834

6 lentelė. Įvaikinti vaikai

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenys

	2012	2013
Įvaikinti tėvų globos netekę vaikai	210	187
iš jų įvaikino:		
Lietuvos piliečiai	112	107
užsienio piliečiai	98	80
Vaiko biologinio tėvo sutuoktinės ar biologinės motinos sutuoktinio įvaikinti vaikai	28	28

7 lentelė. Vaikų globos įstaigos

Metų pabaigoje

	2012	2013	2013 m., palyginti su 2012 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Kūdikių namai	5	5	100,0
juose kūdikių	327	305	93,3
Specialiosios mokyklos ir specialiojo ugdymo centrai ¹	30	30	100,0
juose gyveno vaikų	1 315	1 247	94,8
Socialinės globos namai vaikams ir jaunimui su negalia	4	4	100,0
juose vaikų	677	666	98,4
Socializacijos centrai	6	6	100,0
juose vaikų	124	156	125,8
Valstybės globos namai	7	7	100,0
juose vaikų	407	374	91,9
Savivaldybių globos namai	57	56	98,2
juose vaikų	2 600	2 437	93,7
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privatūs globos namai	18	18	100,0
juose vaikų	566	565	99,8
Šeimynos	48	48	100,0
jose globotinių	408	421	103,2
Globos grupės ikimokyklinio ugdymo įstaigose	4	3	75,0
jose vaikų	34	21	61,8

¹ Įskaitytos įstaigos, kurios vykdė vaiko globą (rūpybą) ar teikė socialines paslaugas su apgyvendinimu.

8 lentelė. Vietų skaičius vaikų globos įstaigose

Metų pabaigoje

	2012	2013
Kūdikių namuose	370	345
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	702	672
Vaikų globos namuose	4 068	3 827
valstybės globos namuose	455	414
savivaldybių globos namuose	2 970	2 791
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	643	622

9 lentelė. Vaikai pagal atvykimo į globos įstaigas¹ aplinkybes

	2012	2013
Atvyko vaikų	1 404	1 488
iš jų iš:		
tėvų	980	1 079
ligoninės	211	195
nuolatinės globos (rūpybos) šeimoje, šeimynoje	86	76
laikinosios globos (rūpybos) šeimoje, šeimynoje	58	75
įvaikintojų	1	13
kitur	68	50

¹ Be specialiųjų mokyklų, specialiojo ugdymo centrų ir socializacijos centrų.**10 lentelė. Vaikai pagal išvykimo iš globos įstaigų¹ priežastis**

	2012	2013
Išvyko vaikų	1 572	1 724
iš jų:		
sugrįžo pas tėvus	801	927
sulaukė pilnametystės ir dėl kitų priežasčių	389	370
buvo įvaikinti	143	140
paimti laikinajai globai (rūpybai) šeimoje, šeimynoje	103	137
paimti nuolatinei globai (rūpybai) šeimoje, šeimynoje	90	111
išvyko mokyti, dirbti	46	39

¹ Be specialiųjų mokyklų, specialiojo ugdymo centrų ir socializacijos centrų.**11 lentelė. Darbuotojai vaikų globos įstaigose**

Metų pabaigoje

	Iš viso		iš jų					
	2012	2013	socialiniai darbuotojai		socialinio darbuotojo padėjėjai		socialiniai pedagogai, socialinio pedagogo padėjėjai	
			2012	2013	2012	2013	2012	2013
Kūdikių namuose	557	482	7	7	9	7	-	3
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	677	676	113	115	265	242	9	10
Vaikų globos namuose	2 820	2 715	650	683	740	804	337	225
valstybės globos namuose	370	348	107	95	122	119	14	12
savivaldybių globos namuose	2 104	2 003	461	480	533	573	275	203
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	346	364	82	108	85	112	48	10

12 lentelė. Globos įstaigos ir savarankiško gyvenimo namai seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems

Metų pabaigoje

	2012	2013	2013 m., palyginti su 2012 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Globos įstaigos seniems žmonėms	104	102	98,1
jose gyventojų	4 528	4 665	103,0
valstybės globos įstaigos	2	2	100,0
jose gyventojų	113	114	100,9
savivaldybių globos įstaigos	55	50	90,9
jose gyventojų	2 843	2 543	89,4
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačios globos įstaigos	45	48	106,7
jose gyventojų	1 215	1 624	133,7
kitos globos įstaigos ¹	2	2	100,0
jose gyventojų	357	384	107,6
Globos įstaigos suaugusiems neįgaliesiems	38	39	102,6
jose gyventojų	6 118	6 052	98,9
Savarankiško gyvenimo namai ²	14	21	150,0
juose gyventojų	262	449	171,4

¹ 2012–2013 m.: Gerontologijos ir reabilitacijos centro socialinės globos padalinys ir senelių globos namai „Senevita“.

² Įstaigos, kuriose asmenys (šeimos) gyvena namų aplinkoje ir kur jiems sudaromos sąlygos savarankiškai tvarkytis savo asmeninį gyvenimą, iš dalies padedant socialiniam darbuotojui.

13 lentelė. Asmenys pagal atvykimo į globos įstaigas ir savarankiško gyvenimo namus aplinkybes

	2012	2013
Asmenys, atvykę į globos įstaigas seniems žmonėms	1 118	1 172
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	592	650
ligoninės	472	503
kitur	54	19
Asmenys, atvykę į globos įstaigas suaugusiems neįgaliesiems	415	421
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	285	268
ligoninės	120	141
kitur	10	12
Asmenys, atvykę į savarankiško gyvenimo namus	78	113
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	71	88
ligoninės	6	12
kitur	1	13

14 lentelė. Vieniši žmonės, gyvenantys globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems

Metų pabaigoje

	2012	2013
Globos įstaigose seniems žmonėms	1 241	1 342
Globos įstaigose suaugusiems neįgaliesiems	2 297	2 109
Savarankiško gyvenimo namuose	101	131

15 lentelė. Vietų skaičius globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems

Metų pabaigoje

	2012	2013
Globos įstaigose seniems žmonėms	4 885	4 947
valstybės globos įstaigose	125	125
savivaldybių globos įstaigose	3 014	2 693
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiose globos įstaigose	1 361	1 741
kitose globos įstaigose	385	388
Globos įstaigose suaugusiems neįgaliesiems	6 190	6 116
Savarankiško gyvenimo namuose	342	518

16 lentelė. Darbuotojai globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems neįgaliesiems

Metų pabaigoje

	Iš viso		iš jų			
	2012	2013	socialiniai darbuotojai		socialinio darbuotojo padėjėjai	
			2012	2013	2012	2013
Globos įstaigose seniems žmonėms	2 726	2 955	228	257	640	663
iš jų dirbantys visą darbo dieną	2 157	2 418	198	214	549	580
Globos įstaigose suaugusiems neįgaliesiems	3 208	3 297	343	341	1 481	1 309
iš jų dirbantys visą darbo dieną	2 890	3 036	328	333	1 406	1 248
Savarankiško gyvenimo namuose	174	228	28	38	63	88
iš jų dirbantys visą darbo dieną	135	163	26	31	51	62

17 lentelė. Nakvynės namai

Metų pabaigoje

	2012	2013	2013 m., palyginti su 2012 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Nakvynės namai ¹	22	25	113,6
Vietos	1 257	1 349	107,3
Per metus gyveno žmonių, iš viso	2 447	2 601	106,3
vyrų	1 905	2 054	107,8
moterų	542	547	100,9
Laikinojo prieglobsčio vietos	363	382	105,2

¹ Įskaitant socialinių paslaugų įstaigų padalinius, kurie teikė laikinojo apnakvindinimo paslaugas.

18 lentelė. Gyventojai pagal apgyvendinimo nakvynės namuose trukmę ir priežastis 2013 m.

	Iš viso		iš visų gyventojų pagal apgyvendinimo trukmę, mėn.			
	iš viso	iš jų moterys	iki 1 / iš jų iki 3 parų	1–3	4–6	ilgiau nei 6
Gyveno žmonių	2 601	547	605/383	710	398	888
iš jų:						
neturintys būsto	2 234	429	482/306	619	337	796
grįžę iš laisvės atėmimo vietų	128	10	36/22	40	22	30
patyrę smurtą šeimoje	53	42	15/4	20	14	4
atvykę iš socialinės bei psichologinės reabilitacijos įstaigų	33	13	3/-	10	4	16
našlaičiai, neturintys būsto	25	9	1/-	8	-	16
nukentėję nuo prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos aukos	8	7	3/-	3	-	2
prieglobstį gavę užsieniečiai	3	1	3/-	-	-	-
nukentėję nuo stichinių nelaimių	7	2	-/-	3	-	4
grįžę ar deportuoti iš užsienio šalių	14	2	1/-	5	7	1
apgyvendinti dėl kitų priežasčių	96	32	61/51	2	14	19

19 lentelė. Asmenys¹, gavę socialines paslaugas laikinojo apgyvendinimo įstaigose

	Iš viso		iš jų su apgyvendinimu	
	2012	2013	2012	2013
Krizių centruose ir laikinojo apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams	5 900	5 040	2 493	2 179
vyrų	1 749	1 139	487	601
moterys	4 151	3 901	2 006	1 578
Psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose (asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis)	473	777	423	666
vyrų	398	618	350	542
moterys	75	159	73	124

¹ Įskaitant vaikus.

Informaciją parengė Lietuvos statistikos departamento Socialinės apsaugos ir sveikatos statistikos skyrius.

Pasiteirauti: Loreta Rakutienė
Socialinės apsaugos ir sveikatos statistikos skyriaus vyriausioji specialistė
Tel. (8 5) 236 4754
El. p. loreta.rakutiene@stat.gov.lt
osp.stat.gov.lt

© Lietuvos statistikos departamentas, 2014

Naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis, būtina nurodyti šaltinį.

Daugiau informacijos šia tema rasite [Rodiklių duomenų bazėje](#).